

NOWY DZIEN

POPOŁUDNIOWE PISMO DEMOKRATYCZNE

Rok IV

Warszawa, poniedziałek, dn. 21.8.1944 r.

Nr. 909

POWSTANIE W PARYZU.

Paryż, 21.8.44. Radio paryskie za-
wiadomiło dziś w nocy o wybuchu pow-
stania w stolicy Francji. Równocześ-
nie ogłoszony został - również za po-
średnictwem radia - proklamacja nie-
mieckiej komendy miasta do ludności
Paryża. W proklamacji tej - po stwie-
rdzeniu, że nieodpowiedzialne elemen-
ty chwyciły w Paryżu za broń - kome-
nda wydaje szereg zakazów, jak przeby-
wania na ulicach po godz. 21, wchodze-
nia do obszarów miasta uznanych za
strefę wojskową, tworzenie na ulicach
grup złożonych więcej niż z trzech o-
sób i t.d. Proklamacje powtarzano trzy-
krotnie.

ALIANCI PRZEKROCZYLI SEKWANE.

Niem. Biuro Inf. doniosło w niedzielę:
Alianci zrzucili wojska spadochrono-
we na wschód od Sekwany. Czołgi ich
przeszły pod osłoną tych wojsk przez
rzekę i obecnie toczą się walki na
wschód od Sekwany. Ze strony alian-
ckiej potwierdzenia tej wiadomości
narażenie brak.

Kocioł niemiecki pod Sandomierzem zlikwidowany.

Komunikat sowiecki z wczorajszego
wieczoru podaje, że na wsch. i płu.
wsch. od Pragi oddziały rosyjskie od-
parły wszystkie natarcia nieprzyja-
cielskie - przeszły w wielu punktach
do przeciwuderzenia, poprawiając w
ten sposób swoje pozycje. W toku ak-
cji zdobyto cały szereg miejscowości.

Na płu. od Sandomierza wojska so-
wieckie dokonały likwidacji otoczo-
nych dywizji niemieckich i wzięły
szereg miejscowości. Z powodu odmowie-
nia poddania się większa część oddzia-
łów niemieckich została zniszczona. Na
innych odcinkach frontu walki lokalne.

Pozdrawiamy nową Francję!

Gdy w r. 1940 padał Paryż,
Warszawa reagowała na tę klę-
ską niemal równie silnie, jak
na klęskę własną. Pytaliśmy
wszyscy: Jak to się stało, że
wielki naród o świetnych tra-
dycjach historycznych, powa-
żnych zasobach materialnych,
"mózg świata", w chwili prze-
łomu okazał słabość ducha i
ramienia niemal bezprzykład-
ną? Doraźne hipotezy histo-
ryczne, społeczne, wojskowe
usiłowały rozwiązać ową za-
gadkę, zwłaszcza, że napra-
szały się analogie pomiędzy
klęską Francji i Polski. Mówi-
ło się powszechnie: To nar-
ód rentierów. Wysoki dobro-
byt życia zbiorowego rozbroi-
ł męstwo dawnych krzyżowców.
I w miarę, jak w Polsce pod-
ziemnej potęgiał duch nowej
walki, pytaliśmy się z tros-
ką lub ciekawością: Co bę-
dzie z Francją?

Dzisiaj wiemy. Francja ren-
tierska, pogrążona w dobro-
bycie, przeszła okupację po-
gardzonych "boszów". Okupa-
cja trwała cztery lata. Pra-
wdopodobnie tylko w części
przypominała rządy niemiec-
kie w Polsce. Ale mimo łago-
dniejszych metod policyjnych,
mimo istnienia rządu w Vichy,
który próbował ratować naród,
przez kraj okupowany prze-
biegł wstrząs nieznannej ene-
rgii. Francja zateskniła do
wielkości. I wojsko, które w
r. 1940 nie chciało walczyć
"za Anglię" zrozumiało wre-
ście, że nikt w Europie nie
bił się "za Anglię", tylko o
życie własnego narodu. Francja

/dok. ze str. 1/

zeszła do podziemi i okazała w konspiracji - znów podobnie, jak Polska - nierównie więcej siły i charakteru, aniżeli w wojnie regularnej.

Dzisiaj zmotoryzowane wojska sprzymierzonych, przynależne do wszystkich chyba narodów walczących, cwałują Francją w zwycięskim marszu do Paryża. Gdy sztab aliancki uzna, że Paryż będzie miał znaczenie strategiczne, miasto padnie dzisiaj lub jutro, zacięła się ciężkie wspomnienie podkur-
1940. Kolumny pancerne, które re podchodzą do przedmieść stolicy, idą nowym zupełnie krajem. Francja walczy! Oddziały partyzanckie ogarnęły ziemię francuskie, rozwijając brawurową akcję wojenną. Francja przeszedł duch walki, wykształcony w konspiracji, silny, wyrażający "geniusz narodu", który przemówił wreszcie po bohatersku i wspa-
niale.

Pozdrawiamy nową Francję! Z radością widzimy, że zaludnili ów kraj nie tylko oszczędni ciułacze grosza, ale także żołnierze. Z za barykad Warszawy, która powstała przeciw "boszom", pozdrawiamy żołnierzy Francji, sięgającej po zwycięstwo.

Konferencja Sprzymierzonych.

Londyn, 21.8.44. Dzisiaj rozpoczęła się w Dumbarton Oaks koło Waszyngtonu jedna z najważniejszych konferencji na temat organizacji powojennej. Delegaci amer., bryt., fińscy i rosyjscy omawiać będą problem bezpieczeństwa.

W związku z tą konferencją kandydat republikański naprzeciw Dewey oświadczył, że w ramach przyszłego systemu bezpieczeństwa światowego koniecznym jest unieszkodliwienie centralnych ośrodków przemysłu niemieckiego a w szczególności Zagłębia Ruhra, w których rząd przedsiębiorstw przemysłu kluczowego powinien być oddany narodom sprzymierzonym

OSTATNI AKT WOJNY.

Podziw świata dla walczącej Warszawy.

Ostatni akt wojny rozpoczął się - oświadczył wczoraj wieczorem komentator wojskowy Polskiego Radia w Londynie. Sprzymierzenie przypuszczają do Europy wielki szturm, niosący wolność. Wał Atlantycki nie istnieje, nie istnieje również tal okrzyczana przez Hitlera twierdza Europa.

Zwycięzcy z roku 1940 ponoszą klęskę za klęską w roku 1944. Kolumny amerykańskie stoją u bram Paryża. Pano-
wie z Kradhy w popłochy. Polski dywizjon myśliwski odniósł sukcesy w walkach nad Paryżem strącając 16 samolotów npla. Niemcy rzucają ostatnie rezerwy do walki na wschodzie. Dla walczącej Warszawy budzi się z każdym dniem coraz większy podziw na całym świecie. Finlandia i Bułgaria dały do zrozumienia, że pragną pokoju. Niemcy będą okupowane nawet w wypadku kapitulacji poza swoimi granicami. Od nieuniknionej klęski nie ich uchronić nie zdoła.

Delegat Rządu domaga się nowych zrzutów.

Delegat Rządu na Kraj przesłał depeszę do prem. Mikołajczyka nast. treści: Na zajętych terenach organizujemy opiekę społeczną nad spalonymi i wysiedlonymi, rozdzielamy środki opatrunkowe i lekarskie i resztki żywności; wszyscy oczekują nowych zrzutów i bombardowania niemieckich punktów oporu. Grozi nam brak żywności, okropna jest bezkarność Niemców, którzy przeważając nad nami środkami technicznymi palą systematycznie miasto. Spowodujcie nowe zrzuty!

Bohaterski opór Starego Miasta.

Przewidywania nasze z dnia wczorajszego spełniły się w całości: po kilkugodzinnej akcji gmach Pasty przy Zielonej został zdobyty i obsadzony przez AK. Złamanie tego punktu oporu niemieckiego należy ocenić jako sukces. Dzisiaj rano Pasta była celem silnego ognia artyleryjskiego trwającego parę godzin.

Stare Miasto jest od dnia wczorajszego pod wzmocnionym ogniem nieprzyjacielskim z powietrza, lądu i Wisły. Leśne oddziały AK, podążające od Puszczy Kampinckiej i działające już na Zoliborzu rozpoczęły akcję odciążającą na rzecz Starego Miasta.

Terenem ciężkich walk była również Politechnika.